

Szerkesztőség

Arad, Acsev-palota,

Kiadóhivatal

Bulv. Regela Ferdinand 4/22

(Józsei főherceg-ut.)

(Aradi Nyomda Vállalat.)

Sürgönyeim: Közlöny, Arad

Telefonszám

Szerkesztőség és kiadóhivatal

151.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

* Főszerkesztő: STAUBER JOZSEF. *

ELOFIZETES

HELYBEN ÉS VIDÉKEN

Égész évre ... .. 840 Le

Fél évre ... .. 420 Le

Negyed évre ... .. 210 Le

Havonta ... .. 70 Le

Hirdetések díjszabása külön

Megjelenik naponta reggel

Egyes szám ára 4 lej, vasárnap

5 lej. Bucurestiben 50 baniva

több.

Bucurestiben

Két nagy és szármottevő ellenzéki csoport egyesült és most közös erővel lépnek ki a politika küzdőporondjára. Ez a politikai tény, több egy egyszerű és már megszokott politikai sakkhúzásnál. Ez némiképpen jelenti az eddigi szétforgácsolt erők egyesítését, de egyben jelenti azt is, hogy az eddig passzív ellenzék ki akar lépni a passzivitásból és szervezen bele akar kapcsolódni a parlamenti életbe. Maniu Gyula és a vezetése alatt álló nemzeti párt eddig a passzivitás taktikájával küzdött a Britanurkormány ellen, de miután úgy az obstrukció, mint a passzivitás a közelmúlt politikai események tapasztalatai szerint meghosszultak magukat és súlyos kiharással voltak az ország fejlődésére, úgy most egy józabb és komolyabb éra elkövetkezését lehet hinni. A célja ennek a tömörülés: kísérletnek világos és mindenki előtt tudott. Maniu és a többi ellenzéki párt vezeterei meg akarják teremteni a közös ellenzéki frontot, hogy a maguk tömörségével és egységével megdönthessék a liberális falankszot. Hogy sikerül-e elérni céljukat, azt most nem lehet boncolgatni, ezek messzemenő tervezetek, egyelőre még az annyira óhajtott egységes ellenzéki front sem jött létre, egyelőre csak két frakció találta meg az egymással való működés útját. A többi pártok magatartása a koalícióval szemben még ismeretlen és optimista nyilatkozatoknál tovább nem mehetünk. Mi nem a harcot és annak végcélját bírálgatjuk, mi csak a haremódorról írunk, mert úgy érezzük, hogy erről írunk kell. Még emlékezünk az „obstrukció“ szó rettenetességére, még minden idegszálunk megre meg, ha hirtelen magunk elé idézzük az elmúlt tíz esztendő gyászos politikáját. Egy kisebbség esztendőknél át meghétközött egy országot, megállította annak egészségét vérkeringését, a törvényjavaslatok meg szavazásra vártak és senki sem gondolt arra, hogy rettenetes katasztrófa vezethet az obstrukció, amely már lassankint kezdte az anarchia jellegét öltetni. Akkoriban beledobták egy nagy ország közvéleményébe a gyűlölködés, pártoskodás és viszálykodás alkut, vér folyt az uccákon, haragú szája demagógok igyekeztek, hogy kihasználják a nagyszerű politikai konjunkturát, oltó volt a népszerűség és egy ország rohant nagy tragédiája felé. Ezt eredményezte az egészséges életet megbénító obstrukció. Az új ellenzéki koalíció megszületése előtt meg kell mondanunk: egy-

Komolyan értelmezett parlamenti harc csak használhat az országnak, de ez a harc mindenkor csak alkotmányos eszközökkel történ-

het. Az obstrukciótól már nem nagy a távolság a bolsevizmusig és ebből az „aldásból“ nem kérünk!

Jugoszlávia németei a művelt világtól kérnek védelmet.

A megvert német vezérek súlyos állapota. — A jugoszláv választási harcok véres statisztikája.

(Szabadka, január 30.) A Közlöny is részletesen beszámolt arról a támadásról, amelyet a mostani jugoszláv választási agitáció során dr. Krafft István, a jugoszláv német párt elnöke és dr. Grassl György, a német párt egyik vezetőembere ellen intéztek Ószivácra. A német párt vezetőférfiainak megtámadása olyan meglepetésszerűleg és teljes sötétségben történt, hogy az előállított emberek közül nem tudták felismerni a megtámadottak a méretylöket. Időközben Krafft dr. állapota annyira rosszabbodott, hogy azonnal Verbászra szállították, ahol operációnak kellett magát alávetnie és az orvosok megállapítása szerint felépülése több hónapot vesz igénybe. Dr. Grassl sérülései szintén olyan súlyosak,

hogy hetekig kénytelen lesz feködni, amíg felépül. A látóságok bevezetett nyomozása különben teljesen eredménytelen és hangsúlyozzák, hogy a tetteseket a körülmények miatt nem is lehet kézrekeríteni. A merényletek miatt a délvidéki német párt kiáltványt intéz a művelt világhoz és abban kéri, a művelt népek védjék meg őket attól, hogy a jövőben is hasonló atrocitásoknak legyenek kitéve.

A jugoszláv választási harcok minden képzeletet felülmúló elfajulását méltóképpen jellemzi az a statisztikai kimutatás, amelyet a belgrádi Novosti című lap közölt össze. Eszerint a választási kampáynak eddig tizenegy halottja, huszonnyolc súlyos és többszáz könnyebb sebesültje van.

Nemzetgyalázással vádolják a magyar szocialistákat.

Nagy felzudulás Magyarországon az internacionale bécsi támadása miatt. — Felelősségre vonják a magyar szocialista képviselőket.

(Budapest, január 30.) A magyar belpolitikát most a magyar szocializmus párt vezetőségének magatartása foglalkoztatja. Gróf Bethlen István miniszterelnök az egységspárt értekezletén nagy beszédet mondott, amelyben kijelentette, hogy nem áll több szóba a szocialdemokratákkal. — Súlyosan elítélte a szocialdemokratákat azért, hogy cselekedetükért külföldi fórum előtt számot adtak és hogy hozzájárultak a döntőbíróóság durva hangú határozatához. A miniszterelnökről különben a bécsi tárgyalásokkal és beszédével kapcsolatban a Népszava irai száma azt írja, hogy Bethlen a szocialdemokraták helyzetét gyűlölködéses zsarolási kísérletnek használta fel. Erről a cikkéről a polgári pártok körében általános felháborodással beszélnek.

Ma a szocialdemokratapárt egyik vezetőségi tagja válaszolt az Az Est hasábjain Bethlen nyilatkozatára. Kijelentette, hogy a magyarországi szocialdemokratapárt is megbélyegzi az internacionale jelentésének durva hangját, de kijelenti, hogy a párt nem szólhatott bele a jelentés megszöve-

gezésébe. A magyarországi szocialdemokratapárt csak azért a jelentésért vállalhat felelősséget, amelyet maga adott ki.

A magyar parlament folyosóján is általános szóbeszéd tárgya a szocialdemokraták botrányos magatartása. Egyöntetű az a vélemény, hogy az ország szuverenitását súlyosan megalázták a magyar szocialdemokraták azaz, hogy politikájukról a bécsi emigránsoknak számot adtak. A képviselői állással összeegyeztethetetlenül tartják, hogy magatartásukat illetően külföldi tényezőktől iránymutatást elfogadjanak. — Bethlen miniszterelnök megígérte, hogy ezt az ügyet törvényesen rendeztetni fogja, de a parlament nemzeti érzésű tagjai sürgetik az ügy elintézését, mert lehetetlennek tartják, hogy megtorlás nélkül követhessenek el ilyen merényletek a nemzeti öntudat ellen. Beavatott hely szerint a számot kérés meg fog történni, mielőtt az ellenzék ismét bevonul a parlamentbe. Gróf Széchenyi Viktor, az összeérhetetlenség bizottság elnöke kijelentette, hogy a szocialista ügye alkalmas arra, hogy ügyük az összeérhetetlenségi bizottság elé kerüljön. Ha az összeérhetetlenségi yalatsi beje-

lentene, akkor kétségtelen, hogy a nemzetgyűlésnek módjában lenne, hogy szuverenitásának durva megsértéséért ezen az úton még tételt szerezzen.

A hazafias Herriot

Németország nagy megdöbbenéssel fogadta a francia miniszterelnök nacionalista izű beszédét.

(Páris, január 30.) A francia és a német sajtót Herriot miniszterelnöknek a kamara tegnap ülésein elhangzott beszéde foglalkoztatja. Herriot beszédének sovínista tendenciája főképpen a baloldali lapokból váltott ki nagy ellenkezést és nemcsak a német sajtó baloldali organumai fordultak Herriot ellen, hanem a francia haladó szellemű lapok is elítélik a miniszterelnök párfordulását. A Humanité azt írja, hogy Herriot beszéde valóságilag ellenforradalmi kiáltvány és olyan sovénizál, amelyből az érezhető, hogy Herriot márhólnapra a nemzeti blokkhoz pártolt át. Beszédére különben jellemző, hogy éppen a saját pártja, a szocialista párt vonakodott a parlamenti szavazás alkalmával beleegyezni abba, hogy a miniszterelnök beszédét kiplakatirozzák és erre az ülést fel is függesztették. Herriot a szünet alatt azután megmagyarázta a szocialista vezéreknek, hogyha ragaszkodnak álláspontjukhoz, akkor őt kiszolgáltadják a jobboldal kénye-kedvének, aminek pedig elkerülhetetlen következménye lenne az, hogy lemond. A Quav d'Orsay magyarázata szerint Herriot beszédét nem lehet úgy értelmezni, mintha Poincare politikáját tette volna a magáévá és a nemzeti blokkhoz akarna csatlakozni. A beszéd csak nemet akart lenni a német demokráciához, amely alábecsüli a német militarizmus üzemét. A nyilatkozat válasz akar lenni a német sajtónak, amely azt állítja, hogy Herriotból Poincare szöveg legutóbbi beszéde alkalmával. A beszéd annál érzékenyebben érinti a német birodalmi kormányt, mert éppen most értesítette a francia kormányt, hogy hajlandó közvetlen tárgyalásokat kezdeni a Franciaországgal kötendő garancia-szerződés ügyében.

— Az angol munkáspártnak nem kellene a kommunisták. Londonból jelentik: A munkáspárt végrehajtó bizottsága visszautasította a kommunista párt csatlakozási ajánlatát és kimondta, hogy a kommunista párt egyetlen tagja sem választható meg képviselőnek a munkáspárt jelöltjeként.

A kórház nem menedékhely.

Miért nem veszik fel az aradi közkórházba a társadalom számkivetettjeit.

(Saját tudósítónktól.) Tegnap megírtuk egy beteg ember külvárosi állapotát, aki eszméletlen állapotban négyszer kocsikázott a mentőköcsin az aradi közkórház és a szegényház között, míg végre Filotti Zsolt rendőrprefektus intervenciója folytán sikerült az öreg embert a kórházba felvételni. Ez az eset, amely csak egy újabb példa az arra, hogy az aradi közkórház és a szegényház között, míg végre Filotti Zsolt rendőrprefektus intervenciója folytán sikerült az öreg embert a kórházba felvételni. Ez az eset, amely csak egy újabb példa az arra, hogy az aradi közkórház és a szegényház között, míg végre Filotti Zsolt rendőrprefektus intervenciója folytán sikerült az öreg embert a kórházba felvételni.

szünk a kórházba, néhány nap alatt telve lennének az összes osztályok és a gyógyítható betegek számára nem maradna hely. Csak egyetlen példát említek meg. Amikor átvettem a kórház vezetését, az egyik osztályban egy öreg asszonyt találtam, aki mindkét szemére vak volt. Most elképzelhető, hogy ez az egy beteg, akit amúgy sem lehetett meggyógyítani a húszéves év alatt

mennyi pénzbe került az államnak. Átírtam abba a községbe, amelyben az asszony illetőséggel bírt és most a község tartja el az asszonyt. Be kell látni azt, hogy a kórház nem menedékhely. Azonban feltétlenül kell egy hely, ahová az ilyen szegény nyomorultakat elhelyezik, de építenek a város, vagy az állam a szegények részére menedékhelyet és ne a kórházakba utalják őket.

Letartóztattak egy aradi kereskedőt.

A Luvrul-cég fizetéseképtelenségének érdekes fináléja.

(Saját tudósítónktól.) Az aradi Luvrul cég kényszereljárásában ügyében a bíróság — mint megírtuk — a hitelezők kérésére elrendelte az üzlet bezárását. Közvetlenül az üzlet bezárása után — erről is írtunk — a hitelezők bünvádi feljelentést tettek a cég tulajdonosai: Neuman Rudolf és Singer Artur ellen csallás címén az aradi rendőrségen. A bünvádi feljelentés alapján megindult a rendőri nyomozás és ennek során Singer Arturt, az egyik cég tulajdonost a rendőrség őrizetbe vette, ma délután átadta a királyi ügyészségnek, amely a vizsgálóbíró döntéséig letartóztatásba helyezte a vagyontalanság aradi kereskedőt. A bünvádi feljelentést a Britanni biztosító intézet igazgatósága adta be a Luvrul cég tulajdonosai ellen. Ennek is érdekes előzménye van. Mint emlékeztetes, néhány héttel ezelőtt a Luvrul bejelentette a rendőrségen, hogy ismeretlen tettes éjszaka folyamán kétszázötvenezer lej értékű árut lopott az üzletből. A rendőri nyomozás alkalmával azt állapították meg, hogy az üzlet udvari részén tényleg fel van törve a raktárhelyiség, de csak olyan szűk kis nyílást vágott ki a betörő, hogy azon egy közep-termetű ember nem bujhat át, annál kevésbé vihet el kétszázötvenezer lej értékű árut. Mindazonáltal a betörő kézrekerítésére megindult a nyomozás, azonban teljesen eredménytelenül végződött. A biztosító intézet, amelynek a Luvrul betörés ellen biztosította a kártérítést, egy bizottságot küldött ki a betörés feltűzésének érdekében. Mivel a bizottság olyan impressziókat szerzett a helyszíni szemlén, hogy a Luvrulnál történt betörés valószínűsége legalább is kétes, bünvádi feljelentést tett a cég ellen. A rendőrség erre házkutatást tartott Singer Artur lakásán és ott olyan árut talált, amelyet a cég tulajdonos bejelentése szerint a betörés alkalmával elloptak tőlük. A gyanúkok alapján aztán szükségesnek látszott Singer Artur őrizetbevétele, aki nek további fogvatartásáról holnap dönt az aradi törvényszék vizsgálóbírája.

Operabál Berlinben.

A nők parókat tettek a fejükre és mélyen dekoltálták magukat.

(Berlin, január 30.) Az Operabál lezajlott és nagy sikere volt. Holott, amikor először felvetették a gondolatot, hogy ismét meg kellene azt a bált tartani, amelyben a háború kitörése óta a németek nem gyönyörködhetek, soha elkéne volna a tervek.

— Operabál császár nélkül? Operabál udvar nélkül? — érveltek, — ugyan miféle bál lesz az! . . . A régi Operabálok azért voltak oly híresek és fényesek, mert mindig ott volt a császár és mind az a pompa és fény, amely a császári udvar tartozéka. Most? . . . Ne erőltsék az urak, mert nagy kudarc lesz belőle.

Nem volt kudarc. A császár és a császári udvar ugyan nem ment el, de annyi gyönyörűségecsécsé, hogy azoknak a bája bőszesen pótolta a császári udvart. Seckt tábornok, a német hadsereg főke és vezetője, aki vezérkarával ott ült egy páholyban, csodálkozva nézte a szeméi előtt lebegő, libbenő és táncoló szépségeket.

— Sohasem hittem volna — szólt oda a hadseregéhez — hogy ennyi szép német asszony van.

Az arisztokrácia most jelelt meg először az összeomlás óta a nyilvánosság előtt. Legnagyobb feltűnést az éjszakai szép Arco grófnő kellette. A másik szembeöltő szépség Schönsberg grófnő volt. Egyikük sem maradt sokáig, mert Rödern grófnő szintén az este rendezte a bálját s erre mindketten hivatalosak voltak. Az Operabál egyik szenzációja az volt, hogy a hölgyek közül többen parókat tettek a fejükre. Így például Fricy Massaryk, a híres színésznő világoskék parókat tett a fejére és úgy ült a páholyban, amelyet a tisztelői rózsákkal díszítettek fel. A tolették legnagyobb része ezüst és aranybrokáttal volt díszítve. Majdnem mind igen egyszerű volt.

— Sőt, túlságosan egyszerű — jegyezte meg egy olasz dílmata, — hiszen némelyik hölgyön, hála Istennek, még van valami.

A berliniek a háború előtt báson hangoztatták, hogy az ő báljaik nem párisi bálak, ahol a nők éppen csak valamilyen kis darab szövetet takarják be magukat.

— Néha felbőgölködnek a nők — mondotta annak idején Jarow, a hírhedt rendőrfőnök és később külügyi államtitkár — ha társaságba mennek . . .

Ezt a mondást ma már nem lehet a berlini nőkre alkalmazni. Az Operabálon tücsöklés volt olyan nők, akik annyira dekoltálták magukat, amennyire csak lehetett. A háború előtt bizonyára feltűnő volt, ha ugyan nem megbotránykodást keltett volna az ilyen öltözködés. Most alig tűnt fel, természetesnek találta mindenki.

— Macdonald a Nobel-békedíj jelöltje. Helsingforsi jelentés szerint a finn nemzeti békeegyesület a krisztianiai Nobel-bizottságnak javaslatot tett, hogy az ez évi Nobel-békedíjat Macdonald volt angol miniszterelnöknek adja.

TARCA

Európa pusztulása.

— Egy hamisítatlan szovjet szür darab. —

Aki még merté azt állítani, hogy a szovjeturalom nem szolgált a kultúrát és nem boldogítja a népet, az olvassa el a Moszkvában legutóbb színpadra került remekművet. A darabnak — mint a Brüsszelen, át érkezett tudósítás beszámol — roppanó hatása volt.

A színdarab címe rövid és kifejező: D. E. Ennyi és semmi más. A gyengébbek kedvéért elírjuk, hogy ez annyit jelent: Destruction de l'Europe. Európa pusztulása.

Hogy mi a tartalma? Azonnal meglátjuk.

Kezdődik a színdarab: ezt három erős kereplés jelzi. Ez utóbbi az Európában szokásos gong-títés helyett.

A függöny nem gördül fel, mert nem nemes, hogy úgy mondjuk: klasszikus egyszerűség kedvéért nincs függöny.

A darab főszereplője amerikaiak, már amilyenek Uncle Sam-ot elképzelné szokás. Mindannyian felbőszítően kockás ruhában vannak, fogak aranyból és mandegyiket legakébb, is két gépjárműs asszony kíséri. Az amerikaiak megállapítják, hogy Európa határozottan árthatalmas a népek fejlődésére és elhatározzák, hogy millióik részére

majd ők keresnek egy alkalmas helyet.

Hogy milyen Európa, azt a következő képek mutatják be.

Franciaországban vagyunk. Franciaország fascista lett, de azért az imperialista áramlat jobban diadalmozik, mint bármikor azelőtt.

A francia képviselőház egyik ülését látjuk. A fascista vezetője, aki egy személyben a kormány élnöke is, emelvényen ül, amely felett hatalmas tricolor lobog. Az elnök frakkban van, de feje olyan, mint Mefistofelesé. A neve Brandevo. Eppen beszédet mond: tizel a háborúra, követeli Berlin lerombolását és katonai csapatok kiküldetését, hogy azok készítsék elő a szovjeturalom kiterjesztését. Vanak, akiknek a program nem tetszik, a fascista képviselők botokat ragadnak, hogy megvédjék az elnököt, aki a Marseilles-t kezd énekelni. A nézőtér az Internationale-t bömböli, közben a nézők között parázs verekedés kezdődik. A színpadon a kedélyek lecsillapodtak, a szereplők hatalmas tableau-ra csoportosulnak, a mely a francia polgárság együgyűségét jelképezi.

A következő felvonás: London. Lordok pihennek. Ásitának nagyokat, aztán esznek. Egyszerre az egyik felkiált és — egy monoklit halász ki a leveles táblából, amelyet kelő ünnepélyességgel adnak át tulajdonosának.

És ezalatt mit csinál a szovjet tanácsköztársaságok uniója? Dol-

gozik. A Krenin-i kormány elagutat épített az Atlanti-Oceán alatt, amely a Leningrad-tól egészen Newyorkig húzódik. Láttuk is a nagy munkát: Míg az amerikai kapitalizmus Európát akarja tönkretenni, az Egyesült-Államok munkásszótálya a vállalkozók zsarokkája alatt nyög. De így a megváltó vöröshadsereg, amely az alaguton keresztül közeledik Newyork felé. Newyork kézben ég. Ágyak dörognék, oltányérok recsegnék. Bengáli vörös fény.

A vöröshadsereg ágyudorolás, kézigranát-puffogás közben megérkezik Broadway-ban. Az amerikai munkások lelkesen üdvözlik megszabadítóikat. A kapitalizmus éppen úgy, mint a szimbolizmus, sán látható kiüregedett Európa, elpusztul. Ott vonaglik a színpadon, míg egyet rug és — meghal. A nézőtér frenetikus tapsviharban tör ki, ujjong, kiabál, mámoros lelkesedéssel kiabál.

Eközben a Kronstadt tengerészek, valamennyien fehér egyenruhában, hatalmas vörös zászlót lengetve, ajtóablakon át betórnak, a nézők közé ugrálnak. A zenekar az Internationale-t játsza, a közönség vele harsogja, vörös tiz lobog mindenfelé, a színpadon apótheosis: a bolsevizmus diadalmasodik a nyugati kultúrán.

A színdarab ismertetése után mindenki meggyőződhet arról, hogy a nyugati kultúra méltán retteg az etől a veszedelemtől.

HIREK

Churchill és az ujságírás.

Churchill, Angolország mostani pénzügyminisztere, volt már tengerészeti, hadügyi, gyarmatügyi és belügyminiszter is. Most mint pénzügyminiszter az ötödik részszortot tölti be és ma-holnap nem lesz olyan tárca az angol kormányban, amelyet Churchill be nem töltött volna. Azt mondják, hogy a párisi pénzügyi konferencián bebizonyította, hogy csak ugyan ért a pénzügyekhez is és állítólag a párisi tárgyalásoknak ő volt a szellemi vezetője. Valaki megkérdezte tőle Párisban, hogy honnan szerezte sokoldalú tudását, amire Churchill mosolyogva felelt:

— Látja mández onnan van, hogy mint ujságíró kezdtem a pályámat és ma csak azt folytatom, amit akkor csináltam. Akkor is dolgoztam minden rovarban. Csináltam haditudósítást — és hogy jól dolgoztam, mutatja az, hogy kitétek miatt a hádseregtől, irtam színházi kritikákat — és a színésznők mind belémszerettek, irtam politikai cikkeket és mikor 28 éves koromban fölépitem képviselőnek, megválasztottak konzervatív programmal egy olyan kerületben, ahol a választók 90 százaléka munkás volt. Higynék el, nincs jobb iskola az ujságírásnál az életre való előkészülésben. És én ma is büszke vagyok rá, hogy ujságíró voltam.

— Vazul napja. Ma Vazul napja alkalmával dr. Cucu Vazul aradvárosi főorvost, Dirlea Vazul gazdasági tanácsnokot és Boneu Vazul vár megyei főjegyzőt számosan üdvözölték.

— Jorga üdvözi a fuziót. Bucu restiből jelentik: Maniu és Argetoia nu ma kaptak választ Jorga professzortól távirataikra, amelyben bejelentették a fuziót. Jorga szerencsés kivánsait fejezte ki a két párt fuziója alkalmából.

— Zöld internacionale készül. Bécsből táviratozzák: Hockenblum agráriusvezér az agráriusok ma tartott ülésén javaslatot terjesztett elő, hogy Magyarország, Ausztria, Csehszlovákia és Németország parasztságát politikai pártállásra való tekintet nélkül egy nagy zöld Internacionaleba kell összefoglalni. Az új internacionale megalakításának előmunkálatait már megkezdték.

— Halálozás. Alt Ferencné szül. Nagy Mária életének 66-ik évében e hó 30-án elhunyt. Temetése február hó 1-én délután 4 órakor a felső temető halottas házában.

— Romlott sört kobozták el Aradon. Arad város orvosi hivatalához érkezett feljelentések alapján dr. Luszt Ferenc hatósági orvos számos aradi italmérésben és vendéglőben sör-razziát tartott. A feljelentések szerint ugyanis rengeteg romlott, egészségtelen sört hoznak Aradon forgalomba. A razzia eredménye be igazolta a vádat, mert több mint 200 üveg romlott sört foglalt le dr. Luszt Ferenc. A romlott sörök árusítói ellen megindult a szigorú eljárás.

Halálos vasuti karambol Kétegyházán

Budapestről táviratozzák: Kétegyházán a budapesti személyvonat belerohant egy mozdonyba. A vasutasok közül ketten meghaltak, egy súlyosan megsebesült és többen könnyebb sérüléseket szenvedtek. Hat kocsi összeroncsolódott és a szerencsétlenség színhelyén levő őrház összedőlt.

Kontesz, aki zsidónak született.

Érdekes vallási bonyodalom egy aradmegyei grófi családban

(Saját tudósítónktól.) Gróf Königsegg Lajos ismert aradmegyei földbirtokos, az egykori líres afrikai utazó, aki színes afrikai vadászútjainak történetével tette ismertté a nevét, most egy rendkívül és eddig még ugyszólván egyedülálló eset révén került az érdeklődés központjába. A gróf, aki már esztendő óta az aradmegyei Bahrkány községben levő birtokán lakik, két év előtti beleszeretett egy ottani vallásos ortodox zsidó kereskedő szépséges leányába, Roger Rózsiba. A szerelem, amely először ismerkedéssel kezdődött Balukány község jegyzőjénél végződött, aki egyben az anyakönyvi tisztet is betölti. Az apának nem volt kifogása a házasság ellen és így rövid idő alatt Roger Rózsai az összes törvényes formák betartása mellett gróf Königsegg Lajosné lett. Egyházi esküvő a házasság felek valláskülönbözése miatt elmaradt. Egészen mostanáig semmi sem zavarta meg a grófi házaspár falusi nyugalma, míg a grófné — egy egészséges leánygyermeknek adott életet, a mi egyébként igen megszokott dolog még a főúri házaknál is. A mikor a boldog apa felsietett a

község házára bejelenteni a születést, a jegyző kijelentette előtte, hogy az 1877. évi és a vegyes házasságokról szóló törvény alapján a gyermek csakis az anyja vallását követheti, mivel a házastársak előzőleg nem állapodtak meg a születendő gyermek vallása felől. Ha fiú született volna, úgy az katolikus lett volna, de a kicsiny komtesz a törvény szigorú paragrafusai értelmében csak zsidó vallású lehet. Az apa egyáltalán nem törődött a vallási kérdéssel, belenyugodott abba, hogy leánya az ortodox zsidó vallás szellemében és szokásaiban neveltesse. A gróf barátai és ezek között egy egyházi ember is azonban leveleket irtak Königsegg Lajosnak és ebben kérték, tegyen lépéseket, hogy a kicsiny grófkisasszony apja vallását kövesse. A grófi apa azonban egész egyszerűen visszautasított, hogy ő tökéletesen meg van elégedve leánya vallásával, azonkívül mint törvénytisztelő ember, aláveti magát az 1877. évi törvény vonatkozó paragrafusának.

És így megtörtént 1925-ben az a furcsa és eddig még egyedülálló dolog, hogy világra jött az első született zsidó grófné.

— Hátralékos vidéki előfizetőinkhez! Dacára lapunkban közzétett felszólításnak, hátralékos előfizetőink közül még sokan nem küldték be tartozásukat. Ezuton tudomásukra hozzuk, hogy amennyiben legkésőbb január 31-ig hátralékos tartozásukat nem egyenlítik ki, lapunknak címükre való küldését beszüntetjük. Követelésünket pedig bírói uton hajtjuk be, ami tetemes költséggel jár. Minden hátralékos előfizetőnek saját érdeke, hogy tartozását e hó végéig a kiadóhivatalnak beküldje.

— Elfogott vasúti tolvaj. Megírjuk, hogy a horosjenői állomáson rájöttek arra, hogy ismeretlen tettes fosztogatja az állomáson levő vagonokat. A csendőrség megindította az ügyben a nyomozást és ma elfogta Sás Péter horosjenői lakost, aki a kihallgatás során beismerte a lopásokat. Az aradi csendőrpáncsnokságra szállították.

— Aprójszágot csempésznek Magyarországra. Az aradi államrendőrségnek tudomására jutott, hogy Aradról és a határszéli községekből nagymennyiségű aprójszágot csempésznek át a határon. Megindult a vizsgálat, s ma délelőtt a pécskai vámnál egy nagy lakó kocsi-ban több aprójszágot találtak, a

melyeket a kocsi a vámvizsgálat alkalmával le akart tagadni. A kocsi ellen megindult az eljárás, mert valószínű, hogy az Aradon vásárolt aprójszágokat át akarta csempészni a határon. A rendőrség táviratilag értesítette a határrendőrségeket, hogy a csempészést a legnagyobb körültekintéssel akadályozzák meg.

— Az elnök villamos jelzője. Budapestről táviratozzák: Ma szerelték fel a nemzetgyűlés elnökének az asztalára azt az óraszerkezetet, amely egy csengővel és kigyulladás lámpással automatikusan jelzi a szónok beszédének lezárását. Ugyanis az új házszabályok értelmében minden szónok csak meghatározott, rövid időt vehet igénybe felszólalására.

— Elfogták a Hegyalja betörőjét. Megírjuk, hogy a magyarári csendőrség Rula Adám csendőrmester vezetésével kinyomozta a tömeges hegyaljai kőnáfosztogatások egyik tettesét, Erős Lajos biharmegyei csavargót. A kihallgatás során Erős beismerte a lopásokat és megnevezte bűntársait Juhász László és Rohán Florea személyében. A csendőrség Rohánt el is fogta, Juhász azonban Magyarországra szökött. Az elfogott betörőnél megtalálták a lopott holmik egy részét, amelyet át is adtak jogos tulajdososaiknak. A két betörő fizetést ismert be, amelyeket Magyaraton, Galsán és környékén követtek el. Ma reggel az aradi csendőrpáncsnokságra szállították a betörőket, akiket ma délelőtt folyamán átkísértek az aradi ügyészség fogházába.

— Aradi bankigazgató temetése. Székely Albert aradi bankigazgatót, akinek tragikus haláláról beszámoltunk, szombaton délelőtt 11 órakor temetik Ilarie Chendi (Kölcsey) uccán 1—3 szám alatt levő lakásáról.

— A határátlépés rendezése. A napokban jelentette a Közlöny, hogy Románia és Magyarország között szerződés jött létre, amely szerint a határátlépési igazolványok adhatók a határzónában lakó olyan lakosok részére, akiknek a határátlépésre sürgős vagy gyakori szükségük van. A Monitorul Oficial január 20-iki száma közli a megegyezés szövegét, amelynek értelmében határátlépési engedélyek adhatók földműveseknek, földbirtokosoknak és bérlőknek, valamint azok családtagjainak, ha az illetők saját földjüket művelik a szomszédos államban. Orvosok, papok és szülész-nők szintén igényelhetnek határátlépési engedélyt, ha foglalkozásukat határzónában is gyakorolják. Nagyon fontos és sürgős természetű ügyekben a határátlépésre kényszerült személyek szintén megkaphatják az engedélyt.

— Magyar képviselőből — nagyváradi kanonok. Nagyváradról jelentik: Bjelik Imre, a nagyváradi latin szertartású egyházmegye apostoli kormányzója, a Fraňkői Vilmos c. püspök halálával a nagyváradi székeskáptalanban megüresült irodalmi stánumot dr. Ernst Sándor apostoli protónotáriusnak, a budapesti Központi szeminarium kormányzójának, magyar nemzetgyűlési képviselőnek adományozta, akit a pápától nyert felhatalmazás alapján a nagyváradi székeskáptalan messterkanonokjává nevezett ki.

— Tristan Bernard műszióját vizsgálják. Párisból jelentik: A párisi színésztörök, akik elszívesítéssel írószereseknek tartják magukat, most vérbeli iróházzal szaporodtak. Az új írószeres nem más, mint maga Tristan Bernard, aki sok elnős és sikeres darabja és jelenete után, most olyan vizsgálókkal lép a közönség elé, amelyben személyesen szeretné elmondani ötleteit. Ez a darab a Theatre Michelben kerül színpadra, címe: A kedves herceg és a szerző a címszerepet kreálja az anyenc párisiak nagy öröme.

— Mit keresnek a párisi hívatások táncosok. A „Newyork Herald” érdekes adatokat közöl a párisi hívatások táncosok jövedelméről. Egy ifjú angol parkett-táncos Párisban 300 ezer frank havi jövedelmet vallott be — igaz, hogy az angolok lekicsinnyes adófizetők. Harmincra teszik Párisban azoknak a hívatások táncosoknak a számát, akiknek havonta 100.000 franknál több a jövedelmük. Ezek a táncosok a fiatal, de inkább az idősebb hölgyektől, akiket a tánc művészi titkáiba bevezetnek, díszletdíjat kapnak, egy-egy jól sikerült szimfoniáért, vagy tangóért 50—5000 frankot is. E téren a rekordot egy idősebb dúsgazdag amerikai nő tartja, aki egy spa nyolc tánc furcsa változatának betanításáért 15.000 frankkal „tisztelte” meg partnerét.

— Fabál február 7-én Aradon, a Központban.

— Felmentés a vámbírság alól. Jelen megirtuk, hogy az aradi törvényszék Nemess Géza terménykereskedőt és Faragó Gyula földbirtokost felmentette a rájuk kirótt kétmillió forint bírság megfizetése alól. A törvényszék ítéletéről közölt tudósításunkban azt írtuk, hogy Nemesséket hamis permiszkekkel végrehajtott csempészéssel vádolták, ezzel szem-

ben kétségtelenül megállapítást nyert, hogy az állatszállítás nem hamisított permiszkek alapján történt.

— Béreljen Kerpel könyvtárban! — Tűz Magyarpécskán. Tűz pusztított az elmúlt éjjel Magyarpécska községben, ahol ismeretlen okból kigyulladt Acsod János pécskai gazdálkodó csürje. A tűz által okozott kár meghaladja a 15.000 lejt.

— Révai XVII. előj. Kerpelel.

Gyilkossággal vádolják Poincaré rokonát.

(Páris, január 30.) Nagy feltűnést keltett annak idején Leon Daudet, a francia royalista vezér tanak meggyilkolása. A szándékos erejével hat most az a párisi híradás, hogy Leon Daudet feljelentést adott be a párisi vizsgálóbíróhoz, amelyben a gyilkossággal négy rendőrtisztviselőt és egy könyvkereskedőt vádol meg. Az egyik rendőrtisztviselő közeli rokona Poincarénak.

Egy mázsa buza: 40 aranykorona.

Felfüggesztik Magyarországon a buzabehozatall vámokat.

Budapestről távratozzák: A buza ára ismét emelkedő tendenciát mutat. A buza ára mázsánként 650.000 koronára drágult, a mely több, mint 40 aranykoronának felel meg. Az emelkedést a tengerentuli spekuláció okozza. Jellemző, hogy a magyar liszt bel-

földön sokkal drágább, mint Lengyelországban. Mayer János földművelésügyi miniszter a buza drágulásával kapcsolatban kijelentette, hogy ma vagy holnap felfüggesztik a liszt kivitelt és a lisztvámokat. Illetékes körök azonban a felfüggesztésről sem várnak nagyobb enyhülést.

Egy király, aki csak engedéllyel mer tüsszenteni.

Érdekes viszály a norvég uralkodó és a parlament között.

Oslo (Krisztiania, január 30.) A királyoknak is rosszul megy a soruk. A nagy háborút követő forradalmak igen megtépázták a trónjukon meghagyott uralkodók tekintélyét is. Sok koronás uralkodó nem más, mint népének foglya, így például Haakon norvég király is, akiről a népvicc azt beszéli, hogy tüsszenteni sem mer engedély nélkül. Ez ugyan túlzás, azonban a népmondások mindig valami tényen alapulnak. Így tény az, hogy Haakon király, aki szeret a nép kedvében járni, röviddel ezelőtt avval a kéréssel fordult a parlament, a storting képviselőihez, hogy Norvégia kedvezőtlen pénzügyi viszonyait következtében egyezzen bele a trónörökös civilisztájának leszállításába. A storting radikális tagjai erre azt felelték jól van, belemernek a civilista leszállításába, azonban ezen kívül ezt a leszállított civilistát is a gazdagok fizessék, mivel csak nekik érdekük, hogy az országban király legyen. Ilyen tenorban folyt a vita, míg végre a storting többsége nagykegyesen beleegyezett a király öhajába és leszállította a civilistát.

A storting egyébként Haakon király réme. A parlament az oka, hogy a király oly gyakran utazik Angliába, feleségének hazájába és ezek az utazások ismét ürügyet szolgáltatnak arra, hogy a király és a storting között konfliktus támadjon, holott a király csak azért utazik el, hogy a storting támadásait elkerülje. Mégis, mielőtt a király néhány hétig Angliában időzik, a főváros egész közvéleménye szűközödni kezd, hogy a király az utolsó két karácsonyt Angliában töltötte és amikor Krisztiania nevét Oslora keresztelték, szintén nem volt jelen az ünnepségeknél, meglegedett avval, hogy sürgönyben kívánjon

minden jót a fővárosnak Angliából.

Nemcsak a király, de Olaf trónörökös is a közvélemény szigorú felügyelete alatt áll. A trónörökös, aki szenvedélyesen hódol a téli sportoknak, az idén el akart utazni Svájcba, hogy az ottani hegyekben sportoljon. Alighogy ezt az újságok megírták, óriási vihar támadt a norvég fővárosban, a storting képviselői kijelentik, hogy Norvégia sokkal alkalmasabb a téli sportok üzésére, mint Svájc és a trónörökös csak azért utazik oda, hogy reklámot csináljon a konkurrens országnak. A vihar az a vége, hogy Olaf trónörökösnek le kellett mondania a svájci utazásról és meg kellett elégednie a hazai hegyekkel. A norvég királyi családról tehát bátran el lehet mondani, hogy az ország rabszolgája.

— A főherceg munkadlja. Svédország kezd a ritkaságok országa lenni. Csak a napokban járta be a sajtót az a hír, hogy Thorsen Frederik került a kormányelnöki székbe, aki még nem is olyan régen mint cipész szolgált a hazája kézműiparát. Most pedig az történt, hogy Jenő királyi herceg, a király testvéröccse, aki egyik legjobb festőművésze Svédországnak, számlát küldött Stockholm városának a városvezetésnek a freskófestésért. Valamelyik túlfukar városatyja soknak találta a hercegi számla összegét és kerestülvítte a kiízetés megtagadását. Erre a királyi herceg annak rendje és módja szerint beperelte a várost és a bíróság előtt nem restelte kifejezni, hogy a végzett munkát meg kell fizetni még akkor is, ha a munka elvégzője véletlenül királyi hercegnek született. A munka nem ismer címet, csak munkásokat. Ő pedig nem mint herceg, hanem mint festő áll szemben a várossal.

RÖZGATDASÁG

A bécsi Depositenbank február elején csődbe megy

Nem sikerült a csődön kívüli kiegyezés, az új krach elkerülhetetlen.

(Bécs, január 30.) A bécsi tőzsdéi krízis legnagyobb bankbukása új bonyodalmakkal fenyeget. A Depositenbank, amely az ősszel összeomlott csődön kívül igyekezett hitelezőivel megegyezni. A csődön kívüli kiegyezési eljárás azonban nem járt eredménnyel, úgy, hogy Böber udvari tanácsos, a kiegyezési bíróság vezetője február elején a csőd elrendelését fogja kérni a Depositenbank el-

len. Az új krach tehát elkerülhetetlen és sajnos, taranni kell attól is, hogy a csőd elrendelése más-más bonyodalmakat is fog teremteni a bécsi pénzügyvilágban. A Depositenbank különböző érdekeltségűinek átvételére egy angol tőkés csoport tett a minap ajánlatot, azonban a küszöbön álló csőd következtében ennek az ajánlatnak elfogadásáról csakis a csőd-tömeggyűlésnek lesz majd módjában döntenie.

Zürichben 2.70, Párisban 9.60 a lej kurzusa.

HELYI VALUTAÁRAK.

(Január 30.) Francia frank 10.65, svájci frank 37.50, dollár 192, dinár 3.20, szokol 5.80, lira 8.18, angol font 936. Kifizetések: Budapest 368, Bécs 365, Prága 5.77, Zürich 37.45, Milánó 8.14, London 934, Páris 10.60, Newyork 193, Belgrád 3.16.

ZÜRICHI TŐZSDENYITÁS.

(Január 30.) Amsterdam 208.80, Newyork 518.05, London 2482.25, Páris 28.03.50, Milánó 21.50.25, Prága 15.42.50, Budapest 0.0072, Belgrád 8.45, Bucuresti 2.70, Varsó 0.0001, Bécs 0.0073.

ZÜRICHI TŐZSDEZÁRLAT.

(Január 30.) Amsterdam 208.80, Newyork 518.12.50, Lond. 2482.50, Páris 28.05, Milánó 21.56, Prága 15.42.50, Budapest 0.0072, Belgrád 8.45, Bucuresti 2.70, Varsó 0.0001, Bécs 0.0073.

BUCURESTI TŐZSDEZÁRLAT.

(Január 30.) Kifizetések: Páris 10.50, London 926, Newyork 192, Milánó 7.98, Zürich 37.25, Bécs 0.0027.25, Prága 5.75. Valuták: Napoleon 730, aranyárka 45, leva 1.33, török lira 1.03, angol font 910, francia frank 10.65, svájci frank 37.50, lira 8.25, drachma 3.35, dinár 3, dollár 190, lengyel marka 0.000035, osztrák korona 0.0028, magyar kor. 0.0026, szokol 5.70.

BUDAPESTI ÉRTÉKTŐZSDEZÁRLAT.

(Január 30.) Magyar Hitei 450, Osztrák Hitei 175, Safgó 530, Rima 155 és fél, Ganz-Danubius 2.880, Köszén 3.080, Szlavonta 64 és fél, Schlicke 47, Kereskedelmi Bank 1.085, Cukor 2.330, Csáky 9 és fél, Ofa 517, Hazai Takaréki 3.030. (A számok ezrekben értendők.)

A MAGYAR NEMZETI BANK

HIVATALOS ÁRFOELYAMAI. — (Január 30.) Belgrád 1173—1179, Bucuresti 369—371, Páris 3900—3920, Prága 2140—2152, Newyork 72.030—72.140, Milánó 2995—3011, Bécs 101.50—102

— A szovjet részben elismeri franciaországi tartozásait. Moszkvából jelentik: Kraszinnak a francia-orosz viszony alakulásáról küldött jelentése közli, hogy Franciaország elsősorban a cári Oroszország adóságainak megfizetését követeli. Az orosz kormány visszautasította ezeknek az adóságoknak a megfizetését, ha azonban Franciaország hajlandó hosszabb lejáratu kölcsönt nyújtani a szovjetnek, úgy a régi tartozások egy részét Oroszország elvállalja. — Kraszinn lehetségesnek tartja a két ország közötti viszony megjavulását, bár az erre vonatkozó tárgyalások nehézkesen folynak.

Bár sok fogkrém készül a világon,
Farmodont! Csak Te maradsz
[az ideálom!]

5749

Kean

Dumas híres regénye:

Lángész vagy örök

filmen.

Bemutatja az aradi
URÁNIA

ma szombaton és vasárnap.

Az előadások 5, 7 és 9
órákor kezdődnek.

HOGY ALL ALEJ?

1925. január 30-án 100 lejért adtak:

Nápoly:

2.66 svájci frankot.

9.50 francia frankot.

36800 belföldi magyar koronát.

36500 osztrák koronát.

Zürichben 2.70 frankot

Parisban 9.60 frankot

Budapestben 37,100 koronát

Newyorkban 52 centet

Gyilkos apa.

A 67 éves apa leszurta 20 éves fiát, mert az megvakult és nem tudott dolgozni.

(Budapest, január 30.) A Dunánál, Szombathely közelében megrendülő szerencsétlenség történt. Barát János 67 éves nagysikerű gazdálkodó 20 éves István fia két évvel ezelőtt egy felrobant szapnel szikánkjaitól a mind a két szemét megvakult. A fia azóta csak otthon élegette, de az apa nem jó szemmel nézte. *ingyen élnek, nyugnek mondogatta szerencsétlenül járt fiát.* Tegnap a vak fiu a kályha mellett ült. Apja rászólt, hogy adja át neki a helyét. A fiu vonakodott, mire szóváltás támadt. Néhány perc múlva a vak fiu kitapogatózott a konyhába, ahol a család többi tagja tartózkodott, ott hártelen összeesett s csak annyit mondott: „*Jaj, megölt az apám.*” Néhány perc múlva meghalt. A vizsgálat megállapította, hogy Barát János *husz centiméteres disznóölő késsel leszurta fiát.* A gyilkos apa azzal védekezik, hogy *ő nem szurta, hanem a világtalan fiu neki szaladt a kezében tartott késsel.*

Zsarolás — villanylámpával.

A bolsevik ügynök különös üzlete. — Fariangos háromszázezerfrankos család.

(Páris, január 30.) A párisi esküdtsek tegnap tárgyalta Mecserszky Leonid, a hírhedt orosz nemzetközi szélhámos bűnpörét, aki az utóbbi évek folyamán hol komitációnak, hol bankárnak, hol pedig ezredesnek öltözve Nizzában, Paragvajban és Konstantinápolyban a ruvaste családok egész sorozatát követte el.

Párisban Mecserszky két örmény gyémánkereskedőre vette ki halálját, akikkel megegyezést kötött egy 300.000 frank költségre vonatkozólag. A két gyanúlan örményt, akik a nagyszögű pénzt már előre elkészítették, lakására hívta meg. Azzal az ürügyvel, hogy a gyémántokért megy, egy másik szobába vonult vissza, ahonnan visszatérve egy csomagot és egy revolvert szorongatott a kezében.

A csomagot az asztalra helyezte, ezután harsány hangon rájuk kiáltott: „*Tudjátok meg, hogy bolsevik ügynök vagyok! Ha azonban ide nem adjátok a dihányt, mindnyójan a levegőbe röpölünk.*” Egyben pedig rájuk fogta a kezében szorongatott fegyvert. A két örmény hatáspadtan engedelmességet a felszólításnak és csak az esküdtzéki tárgyaláson tértek magukhoz kissé, amikor Mecserszky bevallotta, hogy a revolvert tulajdonképpen egy villanylámpa alakjában egy — porotvaélesztő készülék volt.

Ujabb tömeggyilkost fogtak el Berlinben.

(Berlin, január 30.) Január 29-én Dönnewitz község mellett egy natelemben hűbáját találták meg, akinek személyazonosságát most állapították meg. A meggyilkolt Pannice Erik 24 éves cukrász volt és alakos gyamu merült fel, hogy a gyilkosságot Kransz Ottó munkás követte el, akinek Ott névre hamisított iratai vannak. Letartóztatásakor annyira meg volt lepve, hogy a gyilkosságot azonnal bevallotta. Minden jel szerint a berlini rendőrség jó fogást csinált, mert bizonyosra veszik, hogy az előfogott gyilkost meg a múlt év májusában egy 15 éves leányt is.

Gömbös Gyula riadót hirdet.

A magyar fajvédővezér éles állásfoglalása a numerus clausus ellenzőivel szemben.

(Budapest, január 30.) A fajvédők tegnap értekezletet tartottak, amelyen Gömbös Gyula nagy beszédet mondott és beszédében azok ellen fordult, akik támadják a numerus clausust. Kijelentette, hogy ezek valamennyien gyávák. Hangsúlyozta, hogy a numerus clausus törvényének megváltoztatásába a magyar akarat nem mehet bele. A numerus clausust azonban szerinte nemcsak az egyetemen, hanem az ipa-

ri és kereskedelmi intézményekben, valamint a középiskolákban is be kellene füzni.

— Bár a támadások veszélytelenek, — mondotta Gömbös — mégis riadót hirdetek s azt kiáltom, hogy keresztények a fedélzetre! Vallom, hogy senkinek sincs hátorsága velünk szembe szállni, hogyha sikrásszallunk a numerus claususért és nem kerülhetünk a kivételtek tekintetében a szociálistákkal egyenlő elbánás alá!

Harc az aradi görög katolikus palotáért

A bíróság az egyháznak ítélte a bérházat megfelelő kártalanítás ellenében. — Kavarodás a lakbérfizetések körül.

(Saját tudósítónktól.) Bonyorlatmas helyzetbe kerültek a Str. Eminescu (Deák Ferenc uca) és Str. Bratianu (Weitzer János uca) lakói, levő görög katolikus paloták, akik jelenleg egymás után keresik fel az ügyvédeket s tanácsot kérnek, miképpen kerüljenek ki kellemetlen helyzetükből. Az előzmények is érdekesek:

Mint annak idején részletesen megírtuk, 1910-ben Kodilla és Fenyves aradi építész cég szerződést kötött a görög katolikus egyházzal s a cég kötelezte magát arra, hogy az egyháznak Aradon egy kéttornyú templomot paplakot és egy kétémeletes bérházat épít. Ennek ellenében a két emeletet bérház használatára 20 évig a céget illeti. A szerződésben kimutatták azt is, hogy az egyháznak tíz évi használat után joga van a másik tíz évi használatát 120.000 koronával megváltani. Az építészek nagyobb kölcsönt vettek fel az építkezéshez és a saját vagyonaikkal kiegészítve, eleget tettek a szerződésnek. A bérházba 1913-ban már be is költöztek a lakók. A háborús évek folyamán a cég nem volt képes a megfelelő hasznót hozni a házból. A görög katolikus egyház pedig 1922. áprilisában tudtára adta a cégnek, hogy a további tíz évi hasznót megváltja a szerződésben biztosított joga szerint a 120.000 koronának megfelelő

60.000 lejjel. Azonban a cég ezt visszautasította, arra az állásponton helyezkedve, hogy a felajánlott összeg nem áll a feladott arányban a befektetett pénz akkori értékével és a bérház mai értékével. A ügyből per lett és az építészek beadványt intéztek a bírósághoz s a mai viszonyoknak megfelelő összeg megállapítását kérték. A káptalant dr. Antal Cor néli lugoji ügyvéd, a céget dr. Wiener Mór temesvári ügyvéd képviselte a bíróság előtt. A perben, amely két éve húzódik, most január 27-én volt döntés és a bi-

róság a görög katolikus egyháznak ítélte a bérházat, ellenben kötelezte az egyházat a cég megítélt kártalanítására. Az írásos ítélet még egyik fél sem kapta kézhez, ennek dacára a lugoji káptalan ügyvédje levelet küldött a ház összes lakóinak, amelyben közölte, hogy az ítélet folytán a béreket ezentúl Popa József aradi görög katolikus esperesnek fizessék ki. A levél egy másolatát Fenyves Károlynak, a cég jelenlegi tulajdonosának is elküldték, aki viszont közölte az összes lakókkal, hogy a béreket továbbra is neki fizessék, mivel a bíróság által megítélt kártalanítást még nem kapta meg és ennek folytán még mindig őt illeti a használat. A két ellentétes levél által megzavart lakók most nem tudják, mitévők legyenek és ügyvédek keresnek fel, tanácsot kérnek arra nézve, hogy február elején tulajdonképpen kinek fizessék ki a lakbéreket. A megváltási összegre nézve egyébként tárgyalások folynak a felek között és lehetséges, hogy a napokban egyesség jön közöttük létre.

— Az elikkasztott bírói ítélet. Török Géza aradi ügyvédi irodák bűnyegében az ügyészség indítványára a vizsgálóbíró elrendelte a nyomozás kiegészítését. Mandru Miklós királyi ügyész előtt ma újból kihallgatták a letartóztatásban levő vádlottat, aki ismét súlyos vallomást tett Borlódán György járásbírói irattárnok ellen, akit a sikkasztásokban való bűnrészességgel vádol. — Ugyancsak az ügyész előtt Versigan rendőrkormányzó kihallgatta Borlódán Györgyöt is, aki azonban a legteljesebb határozottsággal cáfolja az ellene emelt vádakot. A mai kihallgatások eredményeképpen — értesülésünk szerint — a holnapi napon a bűnyüggyel kapcsolatban újabb letartóztatás várható.

Az özvegy férj tragédiája

Felismerték az aradi ucca halottját.

(Saját tudósítónktól.) A Közlöny mai számában jelentette, hogy Aradon a Piata Catedralei (Tökölly téren) egy eszméletlen férfit találtak, aki a rendőrség fogdájában elhunyt. A holttestet az alsótemető halottas házába szállították, ahol — agnoszkálási céljából — ma délelőtt többben jelentek meg olvanok, akiknek hozzátartozói elhunyt. Egy aradi iparos aztán ráismert apósa a holttestben. A szerencsétlen embert Vodre Sebestyénnek hívják és valamikor jómódu gazdálkodó volt. Nagybőri kiterjedésű dohányfölddel rendelkezett és két leányát tekintélyes hozományryal adta férjhez. Ezelőtt tíz esztendővel meghalt felesége és akkor kezdődött meg Vodre Sebestyén kálváriája. Felesége elhunytát annyira szívére vette, hogy többé nem volt kedve dolgozni. Gazdaságát elhanyagolta és ivásnak adta magát. Rövid idő alatt teljesen elszegényedett, de gyermekeitől nem akart semmitől se gyelet elhagyni. Fokozódó sűrűlyedni az egynári gazdálkodás sűrű és az utóbbi időben gyakran találtak az uccán részeg állapotban. Halálát, mint az orvosi vizsgálat megállapította, *alkoholmérgezés okozta.* Míg a büntény nem forog fenn, az ügyészség megakadta a temetést engedélyt.

A férj bosszúja.

Amikor az elkéseredett férj feldarabolja felesége — bitoralt.

(Budapest, január 30.) A mostani emberevő és holttestfeldaraboló világban sem mindennapi eset történt Debrecen városában. Tóth Gyula jómódu gazdálkodó már hosszabb idő óta nem a legnagyobb egyetértésben élt feleségével. Az ítélet s a családi háborúság nem volt valami ritka esemény a házaspár életében. A napokban azonban a szokásos mértéken felülmúló családi jelenet nyomán, a férj merész elhatározással *balidat ragadott és percek alatt szétrombolta az egész lakásberendezést.* Az asszony sikoltozva menekült segítségért, mire azonban visszatért, újabb meglepetés várt rá. A férj ugyanis *vandál módra lizzé-porrá tört mindent a szobában,* majd a rombolás eredményeit kihajigálta az udvarra és elment hazudról. Nyakába vette a város és lakót keresett az árva hajlékba. A mai viszonyok között ez természetesen gyors sikerrel járt, már másnap ott volt az új lakó. Tóth Gyulának erre a rendőrség segítségét vette igénybe. A rendőrségen magánulajdon rongálás címén indították eljárást Tóth Gyula ellen, aki beismerte a rombolást és azt is, hogy a lakást bányleg eladta és az erte kapott nagyszögű bért még aznap el is mulatta az egyik debreceni vendéglőben. A szokásos eljárással bizonyos családi botrány miatt való elkéseredését hozta fel, úgyhogy abban a pillanatban józan ítélőképességét alijában felforgatta.

Bankhál feb. uár 1-én az aradi Központban.

SZÍNHÁZ MŰVÉSEI

Az ember tragédiája.

Önnap előadás az aradi színházban

A pár év óta elnémult Madách Imre ma este ismét megszólalt az aradi színpadon. A betiltott, de most ismét szabadkötött gyönyörű tragédia mint annyiszor, ma megint megvárad az emberi szíveket. Az isteni zigmusok, a mély igazságok, Lucifer szarkazmussal és cinizmussal telített filozófiája és Ádám határtalan optimizmusa szinte lenyűgözték a közönséget és a színház nézőit, megilletődve hódolt Madách zsenijének. A legnagyobb magyar tragédiát gondos és jól előkészített előadásban élvezhettük. Fekete Mihály Luciferje mely, átgondolt hatalmas színészi teljesítmény volt. Ez a nagyszerű jellemzés művészi tökélyre emelte a nehéz és komoly tudást igénylő szerepet. Ladányi József Ádámja is erőteljes, férfias alakítás, csak egyes helyeken kissé tulpatetikus és drámai aláfestése is tulmarkáns. Stílusos szép Éva volt Fekete Irén, ez a nagy koncepciója prózai színésznő. Hangsúlyozott beszéde, meleg organuma, átgondolt alakítóképesége és főként előkelő színpadi megjelenése a tragédia minden képeiben teljesen illuzióteremtő volt. A többi epizódszereplők: Mészáros Béla, Kassay, Szabadkay, Berengh, Ács és a nők közül Harmath Jolán, Sárközy Blanka, Bakó Eszti, Erdélyiné, Botos Blanka jól játszották meg szerepüket. A rendezés, főként a dekoráció és az öltözködés sok kívánni valót hagyott hátra, egyes jelenetekben bántó anakronizmusokkal találkozunk. Az előadást szépen tett nézőtér nézte végig, a mely sokat tapsolt a szereplőknek.

(k. s.)

* Az aradi városi színház műsora: Szombaton délután 4 órakor Az ember tragédiája, este fél 9-kor Az ember tragédiája. Vasárnap d. u. fél 3 órakor: János vitéz, operette; fél 6-kor: Kis muszkák, vígjáték; fél 9-kor: Nótás kapitány, operette. Hétfőn fél 3-kor: Három grácia operette; fél 6-kor: Nagyhercegnő és pincér, vígjáték; fél 9-kor Nótás kapitány, operette.

* Az aradi Thalia-kabarcában színpadra kerül: Szombaton: Lujza nem akar, Hélet előtt. Vasárnap: Lujza nem akar, Hélet előtt. Ezenkívül szölkök, magánzámok. — Kezdeté 9 óra kor. — Jegyelővétel Bauernél.

* Az ember tragédiája. Madách Imre remekének pénteki, nagyszerű felújítása után, szombaton kétszer hozza színpadra Fekete Mihály színtársulata Az ember tragédiáját és pedig délután négy órai és este fél 9 órai kezdettel. A szombat délutáni előadás fél helyáru és egy gyermeket is hozhat a felöltő.

* Kacsóh Pongrácz János vitéze megy a vasárnap délután fél 3 órai előadásban. János vitézt Szűcs Laci játssza, Huska Zilath Irén lesz.

* Nagyhercegnő és a pincér. Ezt az értékes vígjátékot hozza hétfőn délután fél 6 órai előadásban az aradi színház prózai együttese.

* Az aradi Kőlcsey Egyesület szavaló-estje Tessitori Nórával vasárnap este fél 9 órakor kezdődik a Kulturpalota nagytermében. Az előadás ezúttal közli a tagokkal, hogy az estélyre a tagsági jegy felmutatása mellett lehet belépni. Nem tagok, kik az egyesület tagjai sorába öhajtanak lépni, (tagsági díj évi 24 lej) azt előadás előtt a pénztárszobában megtehetik.

* Barát Mór aradi képtárlatása. Vasárnap délelőtt az aradi műértő közönség előtt még eddig ismeretlen erdélyi festő mutatkozik be.

Barát Mór, az Oradea-mare (Nagyváradon) lakó kivételes tehetségű, komoly festőművész állítja ki vázrait, hangulatos tájképeit és erős kompozíciójú figurális képeit. A művész külföldön tartózkodott hazamosabb ideig, még most sokáig Nagyváradon dolgozott az ugynevezett nagybányai irányba. Érdekes és értékes képeit Aradon is felmutatni fognak költői.

* A Nótás kapitány vasárnap este 10-edszer, hétfőn este 11-edszer kerül színpadra.

Befejeződik az utódállamok konferenciája.

Bécsből táviratozzák: Az utódállamok bécsi konferenciája holnap befejezést nyer. A konferencia egyik legfontosabb eredménye, hogy elhatározzák, hogy jegyzéket intéznek a jövőteli bizottsághoz, amelyben a jövőteli bizottság személyzetének csökkentését kívánják, mert ennek elvégzése az utódállamokat terhelte. Kérlik, hogy az első kiküldött jogkörrel ratifikálják a második kiküldöttre.

A román nemzeti párt egységes ellenzéki frontot remél.

Aradmegyei képviselő nyilatkozata a bucaresti politikai eseményekről.

(Saját tudósítónktól) Maniu Gyula felhívása és az azt követő fuzió még mindig a legfrissebb aktualitása a politikai életnek. Most egyébről sem folyik szó, mint a közös nagy és főként egységes ellenzéki front megteremtéséről, mert úgy a kormánypárton, mint az ellenzéken igen jól tudják, hogy ha sikerül az ellenzéknek egy táborba tömöríteni, úgy ennek súlyos és messze kiható politikai következményei lehetnek. A még nem fuzionált pártok most folytatnak szűkebb tanácskozást, hogy miképpen fogadják Maniu Gyula ismert felhívását. Bucarestben most izzó a politikai atmosféra, mindenki új lehetőséget vár és mindenki sokat remél a holnaptól. Ennek a most megszülető új politikai kampánynak a hangulatát festi le most előtűnik a nemzeti párt egy ismert vezetőségi tagja, aki aradmegyei parlamenti képviselő és résztvevett a legutóbbi tanácskozásokon. A képviselő ma érkezett vissza Bucarestből és a következőket mondotta a Közlöny munkatársának:

— Maniu komoly és tartalmas felhívása — bár nem hatott teljesen váratlanul — mégis óriási meglepetést keltett. Nem kisebb meglepetést keltett az is, hogy Jorga és Argetoianu a vezetésük alatt álló csoporttal reagáltak a felhívásra és így létrejött a fuzió. Súlyos okok teszik szükségessé az egységes közös ellenzéki front megteremtését. Nem csinálunk titkot belőle; a kormány átvételére törekszünk, minden fáradozásunk erre irányul és hiszem, hogy célunkat el is érjük. A parasztpárt me-rev magatartása is engedni fog, ezt bizonyítja az is, hogy vasárnap a parasztpárt vezetősége értekezletre ül össze, amelyen megbeszéljük, hogy milyen álláspontra helyezkedjenek Maniu felhívásával szemben. Ha a parasztpárt ridegen elzárkóznék a közeledés gondolata elől és ha nem öhajtanak foglalkozni is ezzel a kérdés-

sel, úgy nem ülne össze a vasárnapi értekezlet. Michalache parasztpárti vezér aradi látogatása sem pusztán udvariassági tény. Ennek is megvan a maga komoly oka. Az Averescu-csoport állásfoglalása egyelőre csak sajtónyilatkozatokból ismeretes, de ez nem lehet a hivatalos felfogás. A dolgok ilyen állásán Averescuéknek sem lehet más választásuk, mint a mi táborunkba jönni. Olvastam egyes politikai nyilatkozatát és ezekből azt veszem ki, hogy semmi lényeges akadálya nincsen annak, hogy a néppárt is belépjen a koalícióba. A közeli napokban — véleményem szerint — érdekes, sőt döntő események is történhetnek. Bratianunak most már megdől az a kifogása, hogy nincsen kinek átadnia a hatalmat, egy számottevő ellenzék mindenkör rendelkezik olyan erővel, hogy átvehesse a kormányt. Én optimista vagyok és hiszem, hogy rövid idő múlva eljön a mi idők és ezzel együtt Románia új korszaka is.

A rendkívül érdekes és felettébb optimistikus nyilatkozatot ezútszerint, az új lehetőségek kialakulása előtt még nem felicitálunk kommentárral kísérni. Egyelőre csak regisztrálni lehet ezt is, mint a többi nyilatkozatot és várni azokat az új lehetőségeket, amelyeknek — úgy mondják — el kell hozniuk Románia új korszakát.

Góthai Almanach II.

Előkészületben a fejedelmi, hercegi, grófi és nemesi szélhámosok „góthai almanachja“.

(Bécs, január 30.) Néhány nap múlva egy bécsi ügyvéd szerkesztésében egy érdekes könyv hagyja el a sajtót, amelyet bátran nevezhetünk a fejedelmi, hercegi, grófi és nemesi szélhámosok „góthai almanachjának“. Az előkészületben lévő érdekes könyv címe: A bécsi jockey-klub bünyő almanachja. A könyv két részből áll és negyvenegy fejezetben fog-

lalkozik azokkal a bűnügyekkel, amelyeket a bécsi jockey-klub tagjai elkövettek. Egy függelék azokat az eseteket tárgyalja, amelyek csak a bencsület-kodexus utköznek. Az első rész tartalomjegyzéke a következő: Rágalmazók, csekk- és váltóhamisítók, zsarolók, adósságcsinálók, hamisjátékosok, csalók, cím- és érdemrend-szélhámosok, szörme-, valuta- és mükincs-csempészek. A beosztás szigorúan a góthai almanachot követi: a) fejedelmek és hercegek, b) grófok és örögrófok, c) bárók és egyebek. A hercegi váltóhamisító nincsen egy rovatba beosztva a grófi váltóhamisítóval, hanem rögtön a szélhámosfejedelem után következik. Az udvari titulusokat is szigorúan betartja a szerkesztő, például egy magas udvari funkcionárius, aki végrendeletet lopott, a valóságos titkos tanácsosok alrovatában található. A szerkesztő rövid életrajzokat is közöl és fényképekkel illusztrálja az érdekes almanachot. A könyvet, amely kétség kívül nagy port fog felvívni, a szerkesztő Solms-Braunfels Sándor hercegnek és Fürstenberg Károly Emil herceg nagykövetnek, a jockey-klub volt elnökének ajánlja „mely hódolattal“.

Olaszországban

minden csendes...

A bucaresti olasz követség hivatalos nyilatkozata. — Helyreáll az olasz-román jóviszony. — Olaszország ratifikálja a besszarábiai csatlakozást.

(Bucaresti, január 30.) A bucaresti olasz követség a következő nyilatkozatot publikálására kérte fel a napilapokat: **Olaszországban a legteljesebb rend és nyugalom uralkodik.** A politikai helyzet normális, a fascista párt vidéki gyűlései mindenütt a legteljesebb rendben folynak le. **A világ minden részéből érkeznek zárandokok, hogy a szentév megünneplésén részvegyenek.**

(Bucaresti, január 30.) Diplomáciai körök szerint a kormány nagyarányú tevékenységet fog kifejteni, hogy **Románia és Olaszország között a régi jóviszonyt helyreállítsa**, amely a kincstári bonok rendezése körül tárgyalások alkalmával lazult meg. A miniszterelnök tegnap fogadta **Pompei Aloisy** bucaresti olasz követet, akivel megbeszélést folytatott egy **román-olasz egyezmény** megkötése érdekében. Az egyezmény Olaszországnak nagy gazdasági előnyöket biztosít a besszarábiai egyezmény ratifikálása után. — A **Dimineata** párisi jelentése szerint **Inciulet** besszarábiai miniszter Romába utazik, hogy ott **Lahovary** római követtel együtt lépéseket tegyen **Mussolini** miniszterelnökkel a besszarábiai egyezmény ratifikálása végett.

— Kiűrtett német vidékek. Dusseldorfból táviratozzák: A belga megszálló katonaság ma kiűrtette Weselt és a francia megszálló katonaság parancsnoksága elrendelte Bolium számos középületének kiűrtését is.

Papíráruk és írószerek

Sándor Hrlaprodában, Arad. 10181

Ma van a Kereskedelmi Alkalmazottak bálja az aradi Központiban

= Lejár az adóvallomások beadásának határideje. A szombati nap pal — január 31-ikével — lejár az adóvallomások benyújtására kitűzött törvényes határidő. A pénzügyigazgatóság adóhivatalainak vezetői megállapították, hogy az eddig benyújtott adóvallomások száma meg sem közelíti azt a mennyiséget, amennyit a város adófizetésre kötelezett közönségének be kellett volna nyújtani. A múlt évben a benyújtott adóvallomások száma meghaladta a huszonötzert, míg ez idén tekintettel arra, hogy nem kell ismét vallomást tenni az ingatlanok után, legalább is 16—18.000 vallomást kellett volna benyújtani. Ma estig azonban mindössze 6800 vallomási ív érkezett be a két adóhivatalhoz. A vallomások kitűzésére megállapított határidő meghosszabbításáról aligha lehet szó, mert a pénzügyi hatóságok álláspontja az, hogy az adófizetésre kötelezett közönségnek éppen elég idő állott rendelkezésére a vallomások benyújtására. A törvény értelmében azokat, akik nem tesznek eleget a határidő lejárta előtt adóvallomási kötelezettségüknek, súlyos adóbírsággal sújtiák.

= Drágul a kenyér Londonban is. Londonból táviratozzák: A kenyér árát tíz pennyről 11 pennyre emelték fel. A kenyér árának emelésére a lapok megjegyzik, hogy az Oroszországnak Angliában történt nagy buzávásárlásaival van összefüggésben.

= Parcelláznak egy aradi telket. Cukor László aradi fatermelő kérelmet fordult a városi tanácshoz, amely szerint a Reg. Ferdinand (Boros Béni-tér) és Andrei Muresianu (Nádor uca) sarkán levő nagyobb, jelenleg használatlan telket parcellázni szeretné. A telket 24 parcellára osztanák, kizárólag házhelyek céljaira. A tanács a kérvényt tanulmányozás végett áttette a mérnöki hivatalhoz.

= Piaci árak. Az aradi hetipiacon élénk kereslet mellett az árak a következőképpen alakultak: Az ételmiszerpiacon: burgonya 5—6, alma 8—10, bab 10, vaj 80—110, juhtúró 38, tehéntúró 12—14 lej kilogrammonként. Tej literje 7, tojás darabja 1.20—1.40 lej. A gabonapiac: kukorica 500—550, árpa 700, rozs 800 lej métermázsánként. A major-ságpiac: liba 230—300, ruca 150—180, tyúk 80—100, csirke 50—70 lej.

= Esnek a magyar hadikölcsönök. Budapestről jelentik: Az a csönves hossz, amely a fixkamatozású pirosok piacán hetek óta tartott és a sokáig elhanyagolt hadikölcsönök ár folyamát is megmozgatta, tegnap hirtelen megtorpant és ma újabb nagyarányú áreséseknek engedte át a helyét. A 6 százalékos nosztrifikált hadikölcsön 22-szeres árfolyamról 18-szorosig esett alá, az 5.5 százalékos árfolyama pedig leszállott 14-szeressé. A hadikölcsönök árfolyamának nagy zuhanása főként ama hírekre vezethető vissza, hogy a tervezett válorizáció a papírok e kategóriájára nem terjedhet ki, mert az államnak nincs erre a célra pénze.

MOZI

xx Patt és Patachon mint fényképészek. (Burleszk-film bemutató az aradi Apollóban.) Ma szombaton mutatja be az aradi Apolló mozgószínház a legújabb Patt és Patachon filmet. Mint fényképészek, ezer újabb alkalmuk van utólréhetetlen komikus tehetségük kacagató megnyilvánítására. A nagyszerű humoros film keddig szerepel az aradi Apolló mozgószínház műsorán. Az előadások fél 5, 6, fél 8 és 9 órákor kezdődnek.

Az aradi Apolló színházban ma szombattól

Patt és Patachon mint strand-fotografusok

Az előadások 1/2, 5, 6, 1/2, 8 és 9 órákor kezdődnek.
Jegyek elővételben válthatók.

xx „Kean” nagy sikere az aradi Urániában. Dumas híres filmre alakított regényét, a „Kean” nagy sikerrel mutatta be az aradi Uránia mozgószínház. A gyönyörű filmregényt még vasárnap vetíti az Uránia mozgószínház. Az előadások 5, 7 és 9 órákor kezdődnek.

xx Hétfőn, kedden és szerdán „Rabszolga királynő” az aradi Urániában. Közkívánatra hétfőtől újra vetíti az aradi Uránia mozgószínház a „Rabszolga királynő” című filmremekét, amely a szezon legsikerültebb filmje. Mindhárom nap délelőttjein a tanuló ifjuság részére matiné keretben vetítik a történelmi filmet.

Cenzurat: Prefectura Judetului.

Felelős szerkesztő: RÉTHY JÓZSEF.

NYILTTER.

E rovat alatt közlöttekért nem vállalunk felelősséget.
ÉRTESÍTÉS.

Wallinger István ur Arad. Str. Untrei (Fábián Gábor-uccal) hirdető és adásvételi irodáját február 1-ével átveszem és „Mures” cég alatt személyesen vezetem. A n. b. közönség további szives támogatását kérem.
15135 Tisztelettel: Györfly Árpád.

Özvegy Székely Albertné szül. Kovács Pirocska, úgy a maga, mint gyermekét nevében fájdalommal szívvel jelenti, hogy felejtethetlen férje, apa és nagypapa

Székely Albert

az Aradi Közgazdasági bank r.-t. és a Mercar kereskedelmi és mezőgazdasági r.-t. vezérigazgatója

rövid szenvedés után 55 éves korában, boldog házasságának 32-ik évében, folyó hó 29-én jobblétre szenderült.

Felejtethetlen halottunk földi maradványait f. é. január 31-én d. e. 1 órákor fogjuk Aradon, Str. Marie Chendi (Kölosey-ucca) 1—3. számú gyászaházból a rom. kath. szajszent-egyház szertartással felszentelt székely-útszél után a felső temetőben örökös nyugalom helyére elhelyezni.

Pihenés eszében, drága emléke állított legyen!

Arad, 1925. január 30.

Özv. Székely Albertné szül. Kovács Pirocska felesége, Székely Mici, Dr. Székely Imre, gyermekei, Alexandru N. Souli veje, Sándra A. Souli unokája. 592

Minden külön értesítés helyett!

Értesítés!

Tisztelt vevőink sz. tudomására adjuk, hogy

üzletünket

Arad, Str. Col. Pirici 3. sz. alól a Piata Avram Iancu 1. (Goidschmidt-ház) alá

helyeztük át.

Teljes tisztelettel 528

Klein si Weinberger

Rabszolga királynő

hétfőtől kezdve

az aradi Urániában

LADY ORIGAN SZAPPAN

A létező valamennyi közt a legpuhább és legillatosabb „egyetlen” kizárólag „PALMA OLAJ” és „FA-OLAJ” összetételéből gyártva. Hogy a közönség az utánzatoktól megóvassék, minden szappanon rajta van a

„LADY” védjegy. 6240

LINOLEUM HAAS LIPOT

legnagyobb linoleum és szőnyegkibélegességi áruház.

Temesvári főlerakat: Lloyd-sr. Telefon 10-31.

Lerakatok: Oluj, Oradea-Mare.

Mélyen leszállított kőtári árak!

Viaszvaszon

kétszeres minőség, gyönyörű minták:
78 cm. széles ... L. 105—
100 cm. széles ... L. 135—
115 cm. széles ... L. 150—

Bőrvaszon

kárpitosok, kocsigyártók, könyvtárak részére nagy választékban:
115 cm. széles ... L. 120—
Gyermekkoscsk áthuzására minden színben ... L. 120—

Linoleum

remek perzsa vagy parkett mintákban:
70 cm. széles métere ... L. 165—
90 cm. széles métere ... L. 225—

padló bevonására mintázott parkett vagy egyszerű:

200, 250, 300 cm. szélességben négyzetméterenként ... L. 247—
Linoleum szőnyegek 200x300 cm. ... L. 1800—

Szőnyegek:

Futó, nehéz minőségű cca. 70 cm. széles ... L. 98—
Futó, nehéz minőségű cca. 90 cm. széles ... L. 130—
Ágyelős szőnyeg „Bonolé” rendes nagyság ... L. 150—
Falvédő „Gobelin” 75x160 cm. ... L. 380—
„Bonolé” szőnyeg 160x250 cm. ... L. 950—
Ottomántakaró „Karamani” L. 1600—
Cocos futó 70 cm. széles L. 125—
Cocos futó 90 cm. széles L. 170—

Hó- és sárcipők.

Nordbritish vagy Wimpas-sing márka férfi ... L. 910—
Nordbritish vagy Wimpas-sing márka női ... L. 760—
Sárcipők férfi ... L. 290—
Sárcipők női ... L. 275—

Nagy választék következő cikkekben: gummikabátok, gummilapdák, babák, sarkok, tornacipők, celluloidárak, gyermekjátékok és sportolók. 400

Eladás kiskönyben és nagyban.

NAGY ÜZEMEK TUNGSRAN EGŐVEL VILAGÍTVA

ÖZTÁRSASÁGOSAN PÉNZTÁRSASÁGOSAN

770 LAMPÁK

VICTÓRIA ARUNIAZ

divatselektorja ARADON.

Készít: kosztümöket, kabátokat, bál-, uccal toalettet és

gyermekruhákat.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Tudnivaló az apróhirdetésekről: Az apróhirdetések díját szavak szerint számítjuk. — Minden szó hirdetésre ára hétköznap 2 lej, vasárnap 3 lej. — Vastagabb betűvel 5 lej, illetve 6 lej. — A vastagabb betűvel kiadott szavak alátűzésével kell jelezni. — Hirdetéseket d. u. 5 óráig veszzük fel. — Az apróhirdetéseket 1000 lejtől kezdve. — A legkisebb hirdetés ára 10 szög hétköznap 25 lej, vasárnap 30 lej. A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetés szövegét, amelyik tartalmánál egyenértékűnek tartja az érdeklődést, az minden egyes esetben megváltoztatása, illetve helyesbítése.

- Alkalmazás.**
- ZONGORAHANGOLÁST és javítást olcsón elvállal Melis, Arad. Str. Pompiliu (Kasza-u.) 21. 15133
- UTAZÓ, ki másoknak is utazik, kedvezően akceptálom. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 544
- TISZTESSÉGES mindenés felvétetik Arad. Bulev. Regele Ferdinand 50., I. 3. 552
- ROMÁNUL, németül beszélő kiszolgáló kisasszonyt azonnali belépésre keresünk. „Mezőgazdák” Arad. Bul. Regele Ferdinand (Boros Béni-tér.) 10186
- LAMPAERNYŐK készítését legmodernebb kivitelben olcsón vállalom. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 300
- FÜSZERSZAKMÁBAN teljesen képzett raktárnokot keres azonnali belépésre helybeli részvénytársaság. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 572
- ÁLLÁST keres géplakatos gépész hosszabb gyakorlattal. Címeket az Aradi Közlöny kiadóhivatalába küld. 573
- KENYERKIHORDÓKAT felvevő a Dózsa kenyérgyár Arad. 564

- JÓE 1625 mindenés felvétetik Földesné Arad. Str. Románulul 6., Románul épület. 15134
- KERESTETIK egy német nevelőnő 30-40 év körüli. Fehér-féle mulató Arad. Str. Seletor No. 1. Braun. 10187
- PERFEKT szobainas vagy szobaleány kerestetik, aki németül vagy románul beszél. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 561
- NAGYOBB kitűtő fiu jó fizetéssel felvétetik. Jelentkezni az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 1005

- Vétel és eladás.**
- RÉGI KÖNYVEKET olcsón vásárol Sándor hírlapiroda Arad. 10180
- SELYEMKENDŐK, zongora, vagy asztal terítőknék, kis fali vitrin, uzsonna garnitúrák, komplett háló, ebédlő és szalonberendezések, különböző butorabok, rézgy, dohányzó asztalok, majolika vázák, gyermek játékok, szőnyegek, ezüst evőeszközök, ékszer, függönyök, gardero szekrény, gyermekkosci, dísz tárgyak stb. eladó. Arad. Str. Consistoriumi 12. (Batthyány-u.) I. em. jobb. 1000
- PIANINO bérbeadó Arad. Str. Gheorghe Popa (Ferdinánd-u.) 10. házszámánál 563

EZÜST TALCÁKAT, ezüst tárgyakat, szőnyegek, antik órákat és antik tárgyakat, egész szoba berendezéseket, egyes butorabokat, dísz tárgyakat stb. bizományba veszek. Arad. Str. Consistoriumi 12. (Batthyány-u.) I. em. jobb. 1000

Különféle.

KÉRJEN cenzurázott magyar könyvkiadásokról ingyen katalogust Sándor hírlapirodától Arad. 10185

Nagyobb
kitűtő fiu
jó fizetéssel azonnal felvétetik. — Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában.

Illits BRISTOL-szálló
BUDAPEST 216

Dunaparton, minden elképzelhető kényelemmel. Elsőrangú Duna-étterem és polgári étterem. Kitűnő konyha. Fűvélház. Mérsékelt árak.

FOWLER, WENSZKI, GANZ és KEMNA
Gőzeke alkatrészeket
sodronyköteleket 429

W. D. Stock és Romeo motorkéket, valamint azok összes alkatrészeit legelőnyösebb feltételek mellett szállít

AGRICULTURA Ipari és kereskedelmi társaság TAVIRACIM AGRICULT TİMİȘOARA Telefon: 18-60. IV. Str. Pop de Bazești (Kövös-u.) 28.

Meghívó.

A SVÁB KERESKEDELMI ÉS IPARBANK R.-T. Timișoara ezúton tisztelettel meghívja t. részvényeseit a I. évi február hó 15-én délután 16 órakor az intézet Búf. Regele Ferdinand (Lloyd-sor) 10. sz. alatti helyiségeiben megtartandó

IV. évi rendes közgyűlésére.

NAPIREND:

1. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentése és a zárszámadások előterjesztése.
  2. Határozathozatal a tiszta nyereség felosztását illetően és a felmentvény megadása.
  3. Ajánlattétel és határozathozatal a felügyelő-bizottság tiszteletdíjnak megállapítása tárgyában.
  4. Új felügyelő-bizottság választása.
  5. Esetleges indítványok, (melyek 8 nappal előbb az igazgatóságnak írásban benyújtottak.)
- N. B. Azon részvényesek, akik a közgyűlésen szavazati jogukat gyakorolni óhajtják, kötelesek a legalább három hónappal előbb az intézet részvény-törzskönyvében saját nevükre átírt részvényeiket a nem esedékes szelvényekkel együtt a közgyűlés megtartása előtt három nappal az intézet pénztáránál vagy legkésőbb 8 nappal előbb a következő intézeteknél letétbe helyezni. Piókjainknál, Sándorházán, Bogároson, Csákován, Dettán, Zombolyán, Nagyszámon, Ujaradon, Billéden, Kiskomlóson, Rékásón és Németstamoron, továbbá a Gottlobi (Kiszezi) Takarékpénztár r. t.-nél.

Mérleg-számla.

Vagyon		Mérleg-számla		Teher
Pénztárkészlet és idegen pénznemek	6987350	Részvénytőke	8000000	
Követelések idegen pénzüintézeteknél	11891036	Új kibocsátás 1924. október havában, 1925. január 1-1 osztalékjogosultsággal	2000000	2000000
Váltótárca	9462170	Tartalékok*)		310825
Értékpapírok	189988	Betétek könyvecskére és folyószámlában		60592471
Előleg értékpapírokra és egyéb fedezettel folyószámlában	47719277	Hitelezők		7084502
Allandó részesedések	2597867	Visszleszámitolt váltók a Banca Naționala a României-nél		2000000
Arúkkészlet	330051	Kezeségek		5798895
Készességek	548885	Fel nem vett osztalékok		41520
Berendezés	187000	Átmeneti kamatok és tételek		467888
		Nyereség:		
		Átírtat 1923 évről	4516875	
		Nyereség 1924-ben	1061627	1706404
				88027596
	89027596			88027596

Timișoara, 1924. december 31-én.

*) Az igazg. javaslat elfogadása után a tartalékok 610000. — Csere emelkednek.

A Sváb Kereskedelmi és Iparbank R. T. igazgatósága.

B könyvelésért: FRANZ m. p. contabil aut. — főkönyvelő cégvezető

- Dr. MUTH, s. k. intézeti elnök. SCHULZ, s. k. igazgatósági elnök. REISZER, s. P. vezérigazgató.
- Dr. DUTSCHAK, s. k. FELSER, s. k. FAUR, s. E. BENGERT, s. R.
 FEISTAMMEL, s. k. SCHMITZER, s. k. KELLER, s. E. TREML, s. k.
 Dr. SPARLOȘU, s. k. VOGEL, s. k. HAMMER, s. E. Dr. ANDRES, s. E. MOLNAR, s. k.

A fő- és segédkönyvekkel összehasonlítottuk és azokkal egyezőnek találtuk.

Timișoara, 1925. január 26-án.

A felügyelőbizottság:

- NOVOTNY, s. k. elnök, expert. contabil. Dr. ESCHKER, s. k. MARTIN, s. k. KELLER, s. k. VARGA, s. E. LUKHAUP, s. E. GEIER, s. E. BUCHMANN, s. E.

Nyomatott az Aradi Közlöny rotáció gépen. Kiadóhivatal: Aradi nyomdavidálya.